

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1235/2021
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића, Мирољуба Томића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Миланка Ракића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К бр.710/20 од 28.01.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.70/21 од 08.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 10. новембра 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Миланка Ракића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К бр.710/20 од 28.01.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.70/21 од 08.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К бр.710/20 од 28.01.2021. године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које дело су осуђени, и то окривљени АА на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, а окривљена ББ на новчану казну у износу од 70.000,00 динара. Истовремено је одређено да су окривљени дужни да новчане казне плате у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико не плате у наведеном року, суд ће новчане казне заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка, чији ће износ бити утврђен посебним решењим у смислу одредбе члана 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.70/21 од 08.09.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Миланка Ракића, а пресуда Основног суда у Старој Пазови К бр.710/20 од 28.01.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА и ББ – адвокат Миланко Ракић, на основу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или другостепеном суду, или да преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљене ослободити од оптужбе на основу члана 423. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио је примерак захтева за заштиту законитости пуномоћнику приватних тужилаца - адвокату Владимиру Алишићу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, и по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче да је суд побијаним правноснажним пресудама повредио забрану преиначења на штету окривљених, прописану одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да приватна кривична тужба приватних тужилаца ВВ и ГГ не садржи законска обележја кривичног дела из члана 170. став 1. КЗ, везано за појам кривице, јер је у приватној тужби наведено да су окривљени „били свесни забрањености свог дела и хтели његово извршење“, док у истом оптужном акту није наведено „да су били способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима и да су били свесни свога дела“, како је то наведено у изреци првостепене пресуде.

Изложени наводи захтева су по оцени овог суда неосновани, из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП постоји уколико је правноснажном пресудом повређена одредба члана 453. ЗКП.

Одредбом члана 453. ЗКП, која предвиђа забрану преиначења на штету окривљеног, прописано је да ако је жалба изјављена само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

По налажењу Врховног касационог суда, првостепени суд није прекршио забрану преиначења на штету окривљених (*reformatio in peius*) прописану одредбом члана 453. ЗКП.

Наиме, из списка предмета утврђује се да је пресуда Основног суда у Старој Пазови К 728/17 до 19.09.2019. године, која је претходно донета у овом поступку,

укинута решењем Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 344/19 од 11.09.2020. године, и то усвајањем жалбе пуномоћника приватних тужилаца ВВ и ГГ – адвоката Владимира Алишића, након чега је суд у поновном поступку донео побијану пресуду К 710/20 од 28.01.2021. године, која је потврђена пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 бр.70/21 од 08.09.2021. године.

Имајући у виду да је претходна пресуда укинута усвајањем жалбе пуномоћника приватних тужилаца, те да бранилац окривљених АА и ББ против пресуде Основног суда у Старој Пазови К бр.728/17 од 19.09.2019. године није ни изјавио жалбу, то у конкретном случају није ни могла бити учињена повреда одредаба члана 453. ЗКП, обзиром да ова повреда постоји само уколико је жалба изјављена у корист окривљеног. Стога је захтев браниоца окривљених у овом делу оцењен неоснованим.

По оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева – да приватна кривична тужба не садржи законска обележја кривичног дела везано за појам кривице, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Наиме, иако су тачни наводи изнети у захтеву браниоца окривљених – да у оптужном акту приватних тужилаца није наведено да су окривљени „били способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, те да су били свесни свог дела“, већ само да су „били свесни забрањености свог дела и хтели његово извршења“, ова несагласност између навода приватне тужбе и изреке првостепене пресуде не представља повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, обзиром да се урачунљивост увек претпоставља, а само у сумњи (на неурачунљивост или смањену урачунљивост) утврђује, те у конкретном случају није ни било неопходно урачунљивост окривљених означавати у опису радњи извршења кривичног дела у приватној тужби.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је умишљај, односно да су окривљени били свесни забрањености свог дела и хтели његово извршење, био наведен и у приватној тужби, те да из изреке правноснажне пресуде, а и из навода приватне тужбе произилази да су окривљени критичном приликом увредили приватне тужиоце изговарајући речи наведене у изреци пресуде, то у радњама окривљених АА и ББ стоје сви субјективни и објективни елементи кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, због ког су правноснажном пресудом и оглашени кривим, те нижестепеним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Стога је Врховни касациони суд, налазећи да нижестепеним пресудама није учињена ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, а ни повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Миланка Ракића одбио као неоснован.

Са свега изложеног, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа-судија

Снежана Меденица, с.р.

Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић